

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет культури і мистецтв
Кафедра музичного мистецтва

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ТРЕНАЖ-СТУДІЯ МУЗИЧНОГО СЛУХУ

підготовки бакалавра

спеціальності 025 Музичне мистецтво

освітньо-професійної програми «Музичне мистецтво»

Силабус освітнього компонента «Тренаж-студія музичного слуху» підготовки бакалавра галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 025 Музичне мистецтво за освітньою програмою «Музичне мистецтво».

Розробник: Кашаюк Вікторія Миколаївна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музичного мистецтва

Погоджено

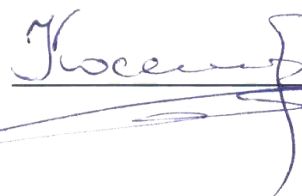
Гарант освітньо-професійної програми

Гонтар Олег Савович

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри музичного мистецтва

Протокол № 2 від 19 вересня 2024 року

Завідувач кафедри: Косинець Іван Іванович

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання на базі повної загальної середньої освіти	Галузь знань: 02 Культура і мистецтво	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 150 / 5	Спеціальність: 025 Музичне мистецтво	Рік навчання: 3
ІНДЗ: два (за тематикою змістових модулів)	Освітньо-професійна програма: «Музичне мистецтво»	Семестр: 5-й
	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Лабораторні заняття: 30 год.
		Самостійна робота – 110 год.
		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання на базі неповної вищої / фахової передвищої освіти	Галузь знань: 02 Культура і мистецтво	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 150 / 5	Спеціальність: 025 Музичне мистецтво	Рік навчання: 2
ІНДЗ: немає	Освітньо-професійна програма: «Музичне мистецтво»	Семестр: 3-й
	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Лабораторні заняття: 30 год.
		Самостійна робота – 110 год.
		Консультації – 10 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

Прізвище, ім'я та по батькові: **Кашаюк Вікторія Миколаївна**

Науковий ступінь: **кандидат мистецтвознавства**

Вчене звання: **доцент**

Посада: **доцент кафедри музичного мистецтва**

Контактна інформація +38050-01-51-954 kashayuk.victoria@vnu.edu.ua

Дні занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація ОК. Освітній компонент «Тренаж-студія музичного слуху» передбачає розвиток звуковисотного, мелодичного, гармонічного, ритмічного, тембрового, ладового, поліфонічного та інших видів музичного слуху у процесі різних форм роботи. Це є необхідною складовою фахової підготовки музиканта, а також обов'язково знадобиться аматору при заняттях музикою. Можлива робота із творами, що вивчаються у спеціальному класі, а також творами, які цікаво вивчити.

2. Пререквізити: модулі ОК «Основи історичного і теоретичного музикознавства» – історія музики, теорія та інтерпретація музики, народна музична творчість, ОК «Фахова майстерність» – спеціальний клас, постановка голосу та вокальний ансамбль, фортепіано та інструментальний ансамбль.

Постреквізити: модулі ОК «Фахова майстерність» – спеціальний клас, академічний і джазовий хор, вокально-оркестровий клас.

3. Мета і завдання освітнього компонента. Метою викладання ОК є розвиток музичного слуху. Основні завдання ОК:

- формування у здобувачів вищої освіти розуміння сутності слухової роботи;
- розвиток слухових здібностей;
- вироблення навичок визначення музичних елементів та їх поєднань на слух.

4. Результати навчання (компетентності):

ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК 12. Здатність працювати автономно.

ЗК 15. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ФК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.

ФК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.

ФК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.

ФК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.

ФК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.

ФК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.

ФК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

Програмні результати навчання здобувачів вищої освіти.

ПРН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

ПРН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лабор. занять	Сам. роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Тренаж-студія музичного слуху в одноголосі та багатоголосі					
Тема 1. Тренаж слуху в одноголосі	30	5	23	2	СР – 10
Тема 2. Тренаж слуху у багатоголосі	30	5	23	2	СР – 10
Разом за модулем 1	60	10	46	4	20
Змістовий модуль 2. Тренаж-студія музичного слуху у фактурах, регістрах і тембрах					
Тема 3. Тренаж слуху у фактурах	45	10	32	3	СР – 10
Тема 4. Тренаж слуху у регістрах і тембрах	45	10	32	3	СР – 10
Разом за модулем 2	90	20	64	6	20
Види підсумкових робіт					Бал
Самостійні роботи на заняттях					40
Контрольні зрізи –1, 2					60
Усього годин / Балів	150	30	110	10	100

*СР – самостійна робота.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Під час опанування освітнього компоненту здобувачу вищої освіти пропонується, поряд із аудиторними заняттями, здійснювати самостійне повторне опрацювання матеріалів, що опрацьовувалися у класі, з метою їхнього більш якісного засвоєння, у процесі сольфеджування, інтонування, виконання фрагментів художніх творів та ін.

IV. Політика оцінювання

В процесі вивчення вибіркового ОК використовуються такі методи навчання: словесні, наочні практичні: бесіда, дискусія, ілюстрація, демонстрація, слуховий аналіз, тренаж, творча робота.

З метою діагностики успішності здобувачів вищої освіти у процесі поточного контролю проводяться самостійні роботи (по 10 балів кожна тема).

Підсумковий контроль складає два контрольні зрізи (по 30 балів):

- 1) визначення рівня музичного слуху в одноголосі та багатоголосі;
- 2) визначення рівня музичного слуху у фактурах, регістрах і тембрах.

Критерії оцінювання самостійних робіт:

9–10 балів – здобувач вищої освіти вірно засвоїв тему, продемонстрував здатність швидко і точно визначати музичні структури на слух;

7–8 балів – здобувач вищої освіти вірно засвоїв тему, продемонстрував здатність швидко і точно визначати музичні структури на слух; допустив одну-дві незначні неточності;

5–6 балів – здобувач вищої освіти, в цілому, засвоїв теми, продемонстрував здатність визначати музичні структури на слух, проте, із суттєвими помилками;

1–4 бали – здобувач вищої освіти недостатньо засвоїв теми, допустив грубі помилки у визначенні музичних структур на слух;

0 балів – завдання не виконувалося.

У процесі оцінювання самостійних робіт здобувачів вищої освіти враховується: обсяг виконаного завдання, оперування поняттями, закономірностями й принципами слухового аналізу.

Політика викладача щодо здобувача освіти полягає у прагненні створити максимально комфортні умови для оволодіння компетенціями, передбаченими специфікою вибіркового компонента. З цією метою допускається самостійна робота у випадку відсутності студента на занятті – практикується робота з інструментом та ін.

Політика щодо академічної доброчесності. Одним із завдань ВК є вироблення розуміння основних засад академічної доброчесності, які функціонують у сфері музичного мистецтва – знання та оголошення авторства творів тощо.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Виконання завдань, передбачених силабусом, відбувається у визначені розкладом терміни – розклади занять та заліково-екзаменаційної сесії, при цьому виконання самостійних робіт можливе до початку заліково-екзаменаційної сесії.

V. Підсумковий контроль

Залік проводиться у терміни, визначені деканатом. При виведенні залікової оцінки з ВК «Тренаж-студія музичного слуху» зараховується сума балів за результатами поточного оцінювання та двох контрольних зрізів за тематикою змістових модулів. Додаткові бали можуть зараховуватись за участь в мистецьких проєктах та творчих заходах, в яких здобувач освіти виконує музичні твори на слух.

При перескладанні заліку анулюються усі попередньо набрані бали. У цьому випадку пропонується виконати індивідуальне залікове завдання, яке передбачає:

- 1) перескладання двох контрольних зрізів (1 – визначення рівня музичного слуху в одноголосі та багатоголосі; 2 – визначення рівня музичного слуху у фактурах, регістрах і тембрах) – по 30 балів кожен, усього 60 балів;

- 2) підбір на слух заданого репертуару у класі (2 народних пісні та 2 популярних пісні)
– по 10 балів кожна, усього 40 балів.
Максимальна оцінка за залік – 100 балів.

**Критерії оцінювання контрольних зрізів
за тематикою двох змістових модулів (по 30 балів)**

- 21 – 30 балів** – музичні структури визначені максимально точно, можливі декілька похибок;
11 – 20 балів – музичні структури визначені досить точно, можливі декілька помилок;
1 – 10 балів – музичні структури визначені з грубими помилками і порушеннями;
0 балів – завдання не виконувалося.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідно перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Основна

1. Барська З. Гармонічне сольфеджіо: Хрестоматія на основі української музики. Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2017. 80 с.
2. Козинська К. Сольфеджіо на матеріалі класичної музики: навчальний посібник. Київ : Мелосвіт, 2017. 48 с.
3. Михайловська Р. Сольфеджіо на матеріалі української пісні: навчальний посібник. Київ : Мелосвіт, 2015. 68 с.
4. Основи акомпанементу : навчально-методичний посібник / Укладач С. Буркало. Мукачево : МДУ, 2016. 53 с. URL: <http://dspace.msu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/686/1/%D0%91%D1%83%D1%80%D0%BA%D0%B0%D0%BB%D0%BE%20%D0%A1.%20%D0%90%D0%BA%D0%BE%D0%BC%D0%BF%D0%B0%D0%BD%D0%B5%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82%202016%20%281%29.pdf>
5. Павленко Т. Сольфеджіо на основі українських народних пісень: навчальний посібник. Київ : Музична Україна, 2015. 112 с.
6. Шип С. В. Музична форма від звуку до стилю : навчальний посібник. Київ : Заповіт, 1998. 330 с.

Додаткова

7. Кашаюк В., Павлюк Н., Ігнатова Л. Психологічні засади інтонування: погляд в історію музикознавчих уявлень. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи*

розвитку. Напря́м : мистецтвознавство. Рівне, 2021. Вип. 38. С. 82–88. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20856> (30.08.2022).

8. Молчанова Т. Мистецтво піаніста-концертмейстера: навч. посібник. 2-е вид., доп., перер. Львів : Сполом, 2007. 216 с.
9. Побережна Г., Щериця Т. Загальна теорія музики: підручник. Київ : Вища школа, 2004. 303 с.